

บทที่ 1

บทนำ

1. สภาพปัญหา

การโต้แย้งคัดค้านคำพิพากษาของศาลหรือการอุทธรณ์ฎีกาเป็น “กระบวนการร้องขอทางกฎหมาย” อย่างหนึ่งที่เป็นกรกระทำต่อศาลที่สูงกว่า เพื่อให้มีการแก้ไขหรือยกเลิกพิพากษาคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแก้ไขหรือยกเลิกพิพากษาคำพิพากษา¹ ซึ่งกรณีที่ต้องมีการอุทธรณ์ฎีกาดังกล่าวก็เนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ กล่าวคือ ผู้พิพากษาผู้ตัดสินคดีเป็นเพียงบุคคลคนหนึ่งเท่านั้นย่อมจะเกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติหน้าที่ได้ และหากเกิดความผิดพลาดในการตัดสินคดีแล้ว หากไม่ให้ประชาชนมีสิทธิที่จะอุทธรณ์ฎีกาคำพิพากษาได้ ย่อมจะเป็นการสร้างความยุติธรรมให้เกิดแก่สังคมทางอ้อม การอุทธรณ์ฎีกาทำให้มีการวิเคราะห์ปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมายอย่างลึกซึ้งเนื่องจากการเปิดโอกาสให้มีการวิเคราะห์ปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายได้หลายครั้ง และการให้ผู้พิพากษาในศาลสูงได้ทำการวินิจฉัยในปัญหาข้อเท็จจริงหรือปัญหาข้อกฎหมายอีกครั้งหนึ่ง ย่อมเป็นหลักประกันที่ดีของคู่ความอีกทางหนึ่งที่จะทำให้คู่ความได้รับความเป็นธรรมยิ่งขึ้น และประการสุดท้าย เพื่อเป็นการป้องกันการข้อถกเถียงที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการพิจารณา เช่น การแสดงพยานหลักฐานเท็จ หากให้คำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในศาลชั้นต้นโดยไม่ให้มีการอุทธรณ์ฎีกา ก็จะเป็นการเปิดช่องให้คู่ความที่ไม่สุจริตอาศัยผลประโยชน์จากการนี้ได้

จากเหตุผลที่ต้องมีการโต้แย้งคัดค้านคำพิพากษาหรือการอุทธรณ์ฎีกาดังกล่าวข้างต้น ทำให้เห็นว่า วัตถุประสงค์ของการโต้แย้งคัดค้านคำพิพากษาหรือการอุทธรณ์ฎีกา โดยหลักแล้วเป็นไปเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่ศาลล่างได้ทำไว้ นอกจากนี้ ยังเป็นการหวังรั้งไม่ให้ศาลล่างทำผิดซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ที่สืบเนื่องมาจากวัตถุประสงค์แรก ดังนั้น การดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลสูงจึงควรเป็นไปเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการอุทธรณ์ฎีกาดังกล่าวข้างต้นด้วย

การดำเนินคดีนั้นจะเกี่ยวข้องกับสองเรื่องด้วยกัน กล่าวคือ การหาข้อยุติทางข้อเท็จจริง และการปรับบทกฎหมาย การโต้แย้งทางข้อเท็จจริงนี้จะมีอยู่เกือบทุกคดีและการแพ้นะส่วนใหญ่

¹ คณิต ณ นคร, กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งภาคการดำเนินคดี, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทโรงพิมพ์เดือนตุลาจำกัด, 2548), น. 437.

ก็อยู่ที่ข้อเท็จจริงนี้เอง จึงอาจกล่าวได้ว่าข้อเท็จจริงหรืออีกนัยหนึ่งพยานหลักฐานที่จะพิสูจน์ข้อเท็จจริงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผลของคดีเป็นไปในทางใดทางหนึ่ง ปัญหาข้อกฎหมายและปัญหาข้อเท็จจริงมักจะมีความสัมพันธ์และเกิดควบคู่กัน การที่ศาลจะวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายได้นั้นข้อเท็จจริงต้องยุติเสียก่อน ดังนั้น ปัญหาข้อกฎหมายและผลของการชี้ขาดข้อกฎหมายจึงขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริง ถ้าข้อเท็จจริงเปลี่ยนไปข้อกฎหมายก็ย่อมเปลี่ยนไปด้วย²

การโต้แย้งคัดค้านในปัญหาข้อเท็จจริง ซึ่งจะนำไปสู่การวินิจฉัยในประเด็นข้อกฎหมายนี้ โดยหลักแล้วขอบที่จะกระทำได้ครั้งเดียวและต้องมีข้อจำกัด กล่าวคือ “ศาลพิจารณา” (trial court) ขอบที่จะมีอย่างมากที่สุดสองชั้นเท่านั้น คือ ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ โดย “ศาลพิจารณา” เป็นศาลที่จะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงในคดี และเมื่อข้อเท็จจริงในคดีฟังเป็นอย่างไรแล้วก็จะวินิจฉัยชี้ขาดประเด็นข้อกฎหมายในเรื่องนั้นต่อไปซึ่งการที่ศาลจะฟังข้อเท็จจริงเป็นยุติอย่างไรนั้นตามปกติก็ต้องอาศัยพยานหลักฐานเป็นสำคัญ ดังนั้น ประเทศต่างๆ จึงกำหนดให้มี “ศาลพิจารณา” เพียงสองชั้น คือ “ศาลชั้นต้น” และ “ศาลอุทธรณ์” และเพื่อเป็นการประกันความถูกต้องในประเด็นปัญหาข้อกฎหมาย กรณีจึงเห็นกันทั่วไปว่า สำหรับปัญหาข้อกฎหมายนั้นขอบที่จะได้รับการทบทวนอีกครั้งโดยศาลสูงสุดของประเทศ ด้วยเหตุนี้ ศาลสูงสุดของประเทศทั้งหลายทุกประเทศจึงพิจารณาพิพากษาเฉพาะประเด็นปัญหาข้อกฎหมายเท่านั้น กล่าวคือ ศาลสูงสุดของประเทศเป็นศาลที่เกี่ยวกับ “การทบทวนข้อกฎหมาย” (Revision หรือ Review) หรือเป็น “ศาลทบทวนข้อกฎหมาย” (Revisionsgericht หรือ review court)³ และในทางวิชาการแล้วกระบวนการของ “การอุทธรณ์” (Berrufung หรือ Appeal) กับกระบวนการของ “การฎีกา” (Revision) ต้องกำหนดแตกต่างกัน เพราะการอุทธรณ์เป็นการเสนอให้ตรวจสอบทั้งปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมาย แต่การฎีกาเป็นการทบทวนเฉพาะปัญหาข้อกฎหมายเท่านั้น⁴

เมื่อพิจารณาถึงการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาตามประมวล

² โสภณ รัตนกร, คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน, พิมพ์ครั้งที่ 7 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ, 2547), น. 49-51.

³ คณิต ณ นคร, อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 1, น. 437-438.

⁴ เพิ่งอ้าง, น. 441.

กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของไทย มาตรา 240 (2) และมาตรา 247⁵ พบว่าเป็นการพิจารณาใหม่ส่วนหนึ่งต่างหากจากการพิจารณาของศาลชั้นต้น เพราะศาลอุทธรณ์และศาลฎีกามีอำนาจกำหนดประเด็นทำการสืบพยานหลักฐานที่สืบมาแล้ว หรือพยานหลักฐานที่เห็นควรสืบต่อไปได้⁶ และยังกำหนดให้ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นศาลพิจารณาทั้งสองศาล ซึ่งผิดหลักการอย่างยิ่ง นอกจากนี้ ในทางปฏิบัติในกรณีของการพิจารณาปัญหาข้อเท็จจริงนั้น ทั้งศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาก็ไม่ได้เป็นศาลพิจารณา (Trial court) ซึ่งศาลพิจารณานี้ หมายถึง ศาลที่รับคดีไว้พิจารณาพิพากษาเป็นศาลที่ต้องพิจารณาข้อเท็จจริงในคดี และเมื่อข้อเท็จจริงในคดีฟังเป็นยุติอย่างไร แล้วศาลก็จะวินิจฉัยชี้ขาดประเด็นข้อกฎหมายในเรื่องนั้นต่อไป ซึ่งการที่ศาลจะฟังข้อเท็จจริงเป็นอย่างไรนั้นตามปกติก็ต้องอาศัยพยานหลักฐานเป็นสำคัญ ดังนั้น การทำให้ข้อเท็จจริงให้เป็นที่ยุติจึงเป็นเรื่องของการสืบพยานหลักฐานต่างๆ แต่การวินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริงของศาลสูงในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวินิจฉัยคำให้การพยานบุคคลจากการอ่านบันทึกคำให้การ จึงขาดพื้นฐานในทางศาสตร์สนับสนุน เพราะความสามารถในการจดจำของพยานบุคคลก็ดี และความน่าเชื่อถือของพยานบุคคลก็ดี ย่อมไม่สามารถวินิจฉัยได้โดยปราศจากการได้สัมผัสตัวพยานบุคคลโดยตรง การซึ่งนำนักพยานบุคคลที่กระทำกันอยู่จึงไม่สอดคล้องกับตรรกศาสตร์และศาสตร์ใด ๆ เลย⁷

⁵ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 240 (2) บัญญัติว่า “.... ถ้าศาลอุทธรณ์ยังไม่เป็นที่พอใจในการพิจารณาฟ้องอุทธรณ์ คำแก้อุทธรณ์ และ พยานหลักฐานที่ปรากฏอยู่ในสำนวนภายใต้บังคับแห่งมาตรา 238 และเฉพาะปัญหาที่อุทธรณ์ ให้ศาลมีอำนาจที่จะกำหนดประเด็นทำการสืบพยานที่สืบมาแล้วหรือพยานที่เห็นควรสืบต่อไป และพิจารณาคดีโดยทั่วๆ ไปดังที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายนี้สำหรับการพิจารณาในศาลชั้นต้น และให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยการพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นมาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม...” และมาตรา 247 บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลอุทธรณ์ได้พิพากษาหรือมีคำสั่งในชั้นอุทธรณ์แล้วนั้น ให้ยื่นฎีกาได้ภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลอุทธรณ์นั้น และภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตราต่อไปนี้กับกฎหมายอื่นว่าด้วยการฎีกา ให้นำบทบัญญัติในลักษณะ 1 ว่าด้วยอุทธรณ์มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม”.

⁶ พระนิติการณประสม, คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง, พิมพ์ครั้งที่ 4 (กรุงเทพมหานคร: แสงทองการพิมพ์, 2515), น. 684.

⁷ คณิต ณ นคร, อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 1, น. 437-442.

เมื่อพิจารณาถึงเหตุผลที่ต้องให้มีการอุทธรณ์ฎีกา และวัตถุประสงค์ของการอุทธรณ์ฎีกาดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งวิธีพิจารณาในศาลสูงของไทยแล้ว ผู้เขียนเห็นว่า การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลสูงในทางปฏิบัติปัจจุบัน ยังไม่สามารถอำนวยความสะดวกให้กับคู่ความได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากกระบวนการพิจารณาในศาลสูงนั้นเป็นการพิจารณาโดยอาศัยแต่เพียงคำฟ้องคำให้การ เอกสารพยานหลักฐานจากศาลชั้นต้นเท่านั้น โดยมิได้ให้คู่ความในคดีมีส่วนร่วมในการพิจารณาเลย การพิจารณาโดยอาศัยแต่เพียงรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นนั้น ผู้เขียนเห็นว่า ไม่อาจกระทำได้ในกรณีของการพิจารณาในปัญหาข้อเท็จจริง แม้การพิจารณาคดีแพ่งจะเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับเอกสารเสียเป็นส่วนใหญ่ แต่ยังคงมีคดีแพ่งบางประเภทที่จำเป็นต้องมีการสืบพยานเพื่อพิสูจน์การกระทำของจำเลย เช่น คดีละเมิด คดีที่เกี่ยวข้องถึงชื่อเสียงเกียรติคุณของจำเลย เป็นต้น แม้คดีเหล่านี้จะเป็นเพียงส่วนน้อยของคดีแพ่งที่ต้องอาศัยการสืบพยานของศาลเพื่อให้ศาลได้สัมผัสกับพยานโดยตรงก็ตาม ศาลก็ไม่ควรมองข้ามไปเพราะการอำนวยความสะดวกที่ดินนั้นควรจะมีให้ทั่วถึง และควรให้ประชาชนรู้สึกว่าการศาลเป็นที่พึ่งที่สามารถให้ความยุติธรรมแก่เขาได้ การที่ศาลจะสามารถมีคำพิพากษาที่ดีได้นั้นจำเป็นต้องมีกระบวนการพิจารณาที่ดี ซึ่งได้แก่ กระบวนการพิจารณาที่เปิดโอกาสให้คู่ความมีสิทธิต่อสู้คดีอย่างเต็มที่และอย่างเท่าเทียม เพื่อให้ได้มาซึ่งความเป็นจริงตามกระบวนการยุติธรรม แม้ว่าความเป็นจริงตามกระบวนการยุติธรรมนั้นอาจไม่ใช่ความเป็นจริงที่แท้จริงก็ได้ แต่ศาลพึงให้ความช่วยเหลือในกระบวนการค้นหาความจริงให้สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ อันจะนำไปสู่คำพิพากษาของศาลที่ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้⁸ และผู้เขียนยังเห็นว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลสูงในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นปัญหาในทางปฏิบัติของศาล เพราะบทบัญญัติของกฎหมายได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนอยู่แล้ว แต่ในทางปฏิบัติของศาลมักปฏิบัติไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของกฎหมาย กรณีจึงยังไม่เอื้ออำนวยต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมที่ดีและมีประสิทธิภาพ

การที่ศาลสูงจะอาศัยแต่เพียงรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลล่าง ในการพิจารณา

⁸ สิริพันธ์ พลรบ,วรรณชัย บุญบำรุง, "การเร่งรัดวิธีพิจารณาคดีในสำเนาและคดีไม่มีข้อยุ่งยากกับหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง," วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ 29 ฉบับที่ 3 (กันยายน 2542): 429.

ตัดสินคดีได้นั้น หมายความว่ากระบวนการพิจารณาของศาลล่างต้องมีพื้นฐานที่ดีและมีความรัดกุม รอบคอบอย่างเต็มที่แล้วในทุกๆ ด้าน เพราะหากศาลชั้นต้นมีการพิจารณาที่รัดกุมรอบคอบจริงๆ ก็ อาจทำให้ศาลสูงสามารถอาศัยแต่รายงานกระบวนการพิจารณาของศาลล่าง ในการพิจารณาคัดสิน คดีได้ เนื่องจากศาลชั้นต้นเป็นศาลแรกที่ได้สัมผัสกับพยานหลักฐานโดยตรงจากคู่ความ ดังนั้น หากศาลชั้นต้นมีการจัดการที่ดีตั้งแต่เริ่มแรกย่อมทำให้ได้ข้อเท็จจริงที่สมบูรณ์ ได้พยานหลักฐาน สำคัญที่เกี่ยวข้องกับประเด็นของคดีโดยตรงซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญหากคดีขึ้นสู่ศาลสูงต่อไป โดย กระบวนการพิจารณาในศาลชั้นต้นที่สำคัญมีอยู่หลายประการด้วยกัน ได้แก่ การชี้สองสถาน การ สืบพยาน การบันทึกคำเบิกความ บทบาทของศาลและคู่ความในการค้นหาข้อเท็จจริง ซึ่งในระบบ คอมมอนลอว์และระบบซีวิลลอว์ได้มีการพัฒนาก้าวหน้าไปมากกว่าของไทยมากนัก จึงทำให้การ ดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลสูงทั้งของระบบซีวิลลอว์และระบบคอมมอนลอว์ ต่างก็สามารถ อำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชนได้ดีและทำให้ประชาชนเคารพในคำพิพากษาของศาลสูง แม้ ว่าทั้งสองระบบจะมีวิธีการที่แตกต่างกันบ้างก็ตาม

ผู้เขียนจึงมีความสนใจศึกษาการพิจารณาของศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาของไทย โดย ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างระบบคอมมอนลอว์ ระบบซีวิลลอว์ และประเทศไทย เพื่อชี้ให้เห็นถึง ความเป็นมา ความแตกต่าง ข้อดีและข้อเสีย อันจะได้นำมาวิเคราะห์และปรับใช้กับการดำเนิน กระบวนการพิจารณาของศาลสูงในประเทศไทยต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินกระบวนการรวมทั้ง บทบาทและอำนาจของศาลสูงในประเทศไทยเป็นไปในแนวทางที่เหมาะสม และสามารถอำนวย ความยุติธรรมให้กับประชาชนได้อย่างแท้จริง

ทั้งนี้ในการศึกษาค้นคว้าเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้นั้น ผู้เขียนได้ทำการศึกษา วิทยานิพนธ์และรายงานการวิจัยหลายฉบับ ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการโต้แย้งคัดค้านคำพิพากษาของ ศาล และการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลสูงเช่นเดียวกัน โดยแต่ละฉบับนั้นมีประเด็นที่มุ่ง ศึกษาแตกต่างกันออกไป กล่าวคือ มีการศึกษาในเรื่อง "การจำกัดสิทธิในการอุทธรณ์ฎีกา"⁹ โดย ศึกษาถึงการจำกัดสิทธิอุทธรณ์ฎีกาทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย เพื่อหาจุดเหมาะสม แนวทางและมาตรการต่างๆ เพื่อแก้ไขและรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการจำกัดสิทธิอุทธรณ์

⁹ ปวีณา มาศมหิตล, "การจำกัดสิทธิในการอุทธรณ์ฎีกาในคดีแพ่ง," (วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533).

ฎีกา “ปัญหาของระบบการอุทธรณ์ฎีกาแบบสิทธิของไทย”¹⁰ ศึกษาเฉพาะปัญหาของระบบอุทธรณ์ฎีกาในคดีแพ่งของไทยว่าควรเป็นระบบสิทธิหรือระบบอนุญาตและการสร้างมาตรการรองรับระบบดังกล่าว “การวิจัยเพื่อหาวิธีเพื่อลดปริมาณคดีที่มาสู่ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา”¹¹ ศึกษาถึงวิธีการลดปริมาณคดีที่มาสู่ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา “การแก้ไขคำพิพากษาในคดีอาญาโดยการอุทธรณ์ตามระบบคอมมอนลอว์และซีวิลลอว์”¹² ศึกษาให้ทราบถึงเหตุแห่งความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในกระบวนการพิจารณาและวิธีการแก้ไขความผิดพลาดที่เกิดขึ้นดังกล่าว โดยศึกษาถึงระบบของการอุทธรณ์ฎีกาซึ่งเป็นวิธีการแก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าว ส่วนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้เขียนทำการศึกษาถึงลักษณะการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลสูงของไทย ว่ามีวิธีพิจารณาคดีที่ถูกต้องเหมาะสม และอำนวยความสะดวกให้กับคู่ความได้หรือไม่อย่างไร

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้เขียนมีความประสงค์จะศึกษาถึงข้อความคิดในการอุทธรณ์ฎีกาและวัตถุประสงค์หลักของการอุทธรณ์ฎีกาว่าเป็นอย่างไรเพื่อนำมาวิเคราะห์ว่าการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลสูงของไทยนั้นได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการอุทธรณ์ฎีกาและสามารถอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนได้อย่างแท้จริงหรือไม่ อีกทั้งยังศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลสูงเพื่อนำเสนอการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยศึกษาเปรียบเทียบกับระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ระบบกฎหมายซีวิลลอว์ โดยชี้ให้เห็นถึงแนว

¹⁰ รัฐติมา ภู่อสาร, “ปัญหาการอุทธรณ์ฎีกาแบบระบบสิทธิในคดีแพ่งของไทย,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547).

¹¹ ชาญณรงค์ ปราณจิตรดีและคณะ, “การวิจัยเพื่อหาวิธีลดปริมาณคดีที่มาสู่ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา,” (ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทกำหนดเรื่อง ประจำปี 2544 จากสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, 2545).

¹² ชินานนท์ วงศ์วิระชัย, “การแก้ไขคำพิพากษาในคดีอาญาโดยการอุทธรณ์ตามระบบคอมมอนลอว์และซีวิลลอว์,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527).

ความคิดพื้นฐานของการอุทธรณ์ฎีกา การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นและศาลสูงของทั้งสองระบบกฎหมายว่ามีความแตกต่างกันอย่างไรกับของไทย

3. ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาถึงการโต้แย้งคัดค้านคำพิพากษาของศาลหรือการอุทธรณ์ฎีกา และการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีแพ่งในศาลสูงของระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ และระบบกฎหมายซีวิลลอว์ โดยนำมาเปรียบเทียบกับ การโต้แย้งคัดค้านคำพิพากษาของศาลหรือการอุทธรณ์ฎีกา และการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีแพ่งในศาลสูงของไทย ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีแพ่งในศาลสูงของไทยให้มีประสิทธิภาพ และเป็นที่เชื่อมั่นและศรัทธาของประชาชนต่อไป แต่ทั้งนี้ผู้เขียนได้ทำการศึกษาเฉพาะในคดีแพ่งของศาลทั่วไปเท่านั้น โดยไม่รวมถึงคดีของศาลชำนาญพิเศษต่างๆ เช่น คดีแรงงาน คดีภาษีอากร เนื่องจาก เป็นคดีที่กำหนดให้มีการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลต่อศาลฎีกาโดยตรง

4. วิธีการศึกษา

วิธีการศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนได้อาศัยการอ้างอิงค้นคว้าจากหนังสือ บทความ วารสาร รายงานการประชุม งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเอกสารอื่นๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ตลอดจนความเห็นของนักนิติศาสตร์ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลประกอบการเขียนวิทยานิพนธ์ โดยนำมาประมวลเปรียบเทียบ วิเคราะห์ และนำเสนอแนวคิดที่สามารถนำมาปรับใช้กับระบบกฎหมายของประเทศไทย

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

คาดว่าจะการเขียนวิทยานิพนธ์นี้จะทำให้ทราบถึงข้อเหมือน ข้อแตกต่าง ข้อดี ข้อเสียของการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลสูง ตามระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ ระบบกฎหมายซีวิลลอว์ และประเทศไทย อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการที่จะนำความรู้ดังกล่าวมาวิเคราะห์ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ และพัฒนาการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลสูงของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป